

Dosarul nr. 3ra-1227/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: M. Murguleț)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

Î N C H E I E R E

12 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Ion Druță
Iulia Sîrcu
Dumitru Mardari

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea Individuală „Ilmi-Gîndea”, reprezentată de avocatul Andrei Crasnostan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Ilmi-Gîndea” împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Mașrut” cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel declarată de Întreprinderea Individuală „Ilmi-Gîndea” și s-a menținut hotărârea din 20 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 04 decembrie 2015, Î.I. „Ilmi-Gîndea”, reprezentată de avocatul Andrei Crasnostan, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor al Republicii Moldova, intervenient accesoriu SA „Mașrut”, cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat, că la începutul lunii septembrie 2015, a observat că au apărut mijloace de transport, care deserveșc călători pe ruta Chișinău - Scoreni, prin șos. Balcani și încalcă intervalele de timp, stabilite de lege, față de rutele Chișinău - Malcoci, pe care le deservește.

A subliniat că la 07 septembrie 2015, s-a adresat către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor cu o cerere prin care a solicitat să fie informată de către cine, de cînd și în baza căror acte a început a fi deservită ruta Chișinău - Scoreni, prin șos. Balcani.

Astfel, prin scrisoarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr.02/5-1272 din 23 septembrie 2015, a fost informată și a constatat că au fost deschise și atribuite spre deservire SA „Mașrut” unele curse noi în direcția Chișinău - Scoreni, prin șos. Balcani, care afectează interesele Î.I. „Ilmi-Gîndea” la deservirea altor rute în aceeași direcție.

A relatat că nu este de acord cu deschiderea acestor rute și consideră că ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr.192 din 31 decembrie 2014, este emis cu încălcarea prevederilor legii, și anume prevederile pct. 35 alin. 2 din Regulamentul transportatorilor auto de călători și bagaje, aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr.854 din 28 iulie 2006, în partea ce ține de respectarea intervalului de 15 min., care urmează să fie respectat între rutele suburbane.

Din aceste considerente, în scopul creării condițiilor eficiente de activitate pe rutele Chișinău - Malcoci și pentru readucerea situației create în limitele legii, în conformitate cu art.14 din Legea contenciosului administrativ Nr.793 din 10 februarie 2000, la data de 16 octombrie 2015, a depus o cerere prealabilă către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, prin care a solicitat anularea ordinului Nr.192 din 31 decembrie 2014, în partea deschiderii curselor Chișinău 08.15 - Scoreni 05.45, Chișinău 10.00 - Scoreni 07.00, Chișinău 16.15 - Scoreni 12.30, Chișinău 13.30 - Scoreni 10.00, atribuite spre deservire de SA „Mașrut”.

A mai notat că în mod inexplicabil și neargumentat Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, prin răspunsul Nr.02/3-1490 din 05 noiembrie 2015, a respins cererea ca fiind tardivă.

În acest mod, a indicat că a fost nevoită de a se adresa cu prezenta cerere în instanța de judecată cu solicitarea de anulare a actului administrativ sus indicat, dat fiind faptul că se încalcă prevederile p. 35 din Regulamentul transportatorilor auto de călători și bagaje, aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr.854 din 28 iulie 2006, în care se menționează că - organizarea rutelor regulate noi în unitatea administrativ-teritorială de nivelul al doilea, modificarea sau închiderea celor existente se efectuează de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea. Autoritățile administrației publice locale, în termen de 10 zile, informează organul de specialitate al administrației publice centrale despre modificările efectuate în rețeaua de rute. La transportul în unitatea administrativ-teritorială de nivelul al doilea intervalul dintre rute (curse) trebuie să fie de cel puțin 15 minute. Organizarea rutelor suburbane regulate noi, modificarea sau închiderea celor existente se efectuează de către organul de specialitate al administrației publice centrale. La transportul suburban intervalul dintre rute (curse) trebuie să fie de cel puțin 15 minute. Dreptul prioritar de deservire a rutelor regulate suburbane (în unitatea administrativ - teritorială de nivelul al doilea) se acordă agenților transportatori care sunt înregistrați ca subiecți ai antreprenorialului în punctul inițial sau cel final al rutei și care au în dotare mai multe unități de transport proprii.

Astfel, a considerat că atribuirea curselor noi SA „Mașrut” afectează cursele deservite de Î.I. „Ilmi-Gîndea”, în aceeași direcție cu traseu comun de aproximativ 80%, după cum urmează: ruta Chișinău 08.15 - Scoreni 05.45 deservită de SA „Mașrut”, afectează ruta Chișinău 08.30 - Malcoci 05.56, deservită de Î.I. „Ilmi-Gîndea” prima pornind din localitatea Malcoci la 06.02; ruta Chișinău 08.15 - Scoreni 05.45 deservită de SA „Mașrut” afectează ruta Chișinău 07.15-Malcoci 06.15, deservită de Î.I. „Ilmi-Gîndea”, prima pornind din localitatea Malcoci la 06.02; ruta Chișinău 10.00 - Scoreni 07.00 deservită de SA „Mașrut”, afectează ruta Chișinău 09.50-Malcoci 11.35, deservită de Î.I. „Ilmi-Gîndea” chiar la pornire din mun. Chișinău; ruta Chișinău 16.15 - Scoreni 12.30 deservită de SA „Mașrut”,

afectează ruta Chișinău 16.25-Malcoci 18.25, deservită de Î.I. „Ilmi-Gîndea” chiar la pornire din mun. Chișinău; ruta Chișinău 13.30 - Scoreni 10.00 deservită de SA „Mașrut”, afectează ruta Chișinău 06.45-Malcoci 10.30, deservită de Î.I. „Ilmi-Gîndea”, prima pornind din localitatea Malcoci la 10.16 .

A mai relatat că datorită scăderii fluxului de călători în direcția de transport deservită, suportă zilnic pierderi materiale, ca urmare a deschiderii ilegale a rutelor prin ordinul Nr.192 din 31 decembrie 2014 și atribuite spre deservire de SA „Mașrut”.

Reclamanta a solicitat anularea ordinului Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 192 din 31 decembrie 2014, în partea deschiderii curselor Chișinău 08.15 - Scoreni 05.45, Chișinău 10.00 - Scoreni 07.00, Chișinău 16.15 - Scoreni 12.30, Chișinău 13.30 - Scoreni 10.00, atribuite spre deservire SA „Mașrut”.

Prin hotărârea din 20 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani acțiunea depusă de Î.I. „Ilmi-Gîndea” împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor al Republicii Moldova, intervenient accesoriu SA „Mașrut” cu privire la contestarea actului administrativ a fost respinsă ca tardivă.

Prin decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Î.I. „Ilmi-Gîndea” și s-a menținut hotărârea din 20 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

La 20 iulie 2018 Î.I. „Ilmi-Gîndea”, reprezentată de avocatul Andrei Crasnoștan, a declarat recurs împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, reiterând poziția expusă în fața instanțelor ierarhic inferioare, recurenta a indicat că instanțele judecătorești au interpretat în mod eronat legea, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, precum și au apreciat arbitrar probele, astfel, nu au dezbătut și apreciat în modul corespunzător, toate argumentele invocate de către reclamant/apelant, dar în mod inexplicabil s-au redus doar la poziția ce privește tardivitatea depunerii cererii prealabile.

Recurenta a solicitat casarea deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 20 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii depuse de Î.I. „Ilmi-Gîndea”.

La data de 11 septembrie 2018, Ministerul Economiei și Infrastructurii (după reorganizarea ministerelor, prin Hotărârea Guvernului nr. 690 din 30 august 2017, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor al Republicii Moldova devine Ministerul Economiei și Infrastructurii) a depus referință la cererea de recurs depusă de Î.I. „Ilmi-Gîndea”, prin care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 12 decembrie 2017, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la 20 iulie 2018, este în termen.

În acest sens CtEDO a admis faptul că instituirea unor termene pentru sesizarea instanței este o cale de realizarea a unei bune administrări a justiției, cu condiția ca

impunerea acestora să nu lezeze dreptul de acces la justiție în substanța sa. De aceea, Curtea a constatat că impunerea unui termen de recurs care să curgă de la data pronunțării hotărârii, pe care părțile nu o cunosc întotdeauna, și de la data depunerii hotărârii la grefa instanței care a pronunțat-o este dovada unui formalism excesiv care a condus la anularea, în substanță, a posibilității reclamantului de a sesiza o instanță.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Î.I. „Ilmi-Gîndea”, reprezentată de avocatul Andrei Crasnostan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (*hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016*).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Î.I. „Ilmi-Gîndea”, reprezentată de avocatul Andrei Crasnoștan, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Î.I. „Ilmi-Gîndea”, reprezentată de avocatul Andrei Crasnoștan, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Ion Druță

judecătorii

Iulia Sîrcu

Dumitru Mardari